

Όπως είναι γνωστό, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε στις 27 Μαΐου ένα νέο φιλόδοξο σχέδιο για την ευρωπαϊκή ανάκαμψη προκειμένου να καλυφθεί το μεγάλο επενδυτικό κενό από την έντονη συρρίκνωση της οικονομίας της ΕΕ που προκαλεί η πανδημία, να αποκατασταθούν οι άμεσες οικονομικές και κοινωνικές ζημιές και να τεθεί η Ένωση σε τροχιά βιώσιμης και ανθεκτικής ανάκαμψης προς την κατεύθυνση του πράσινου και ψηφιακού μετασχηματισμού. Η πρόταση της Επιτροπής βασίζεται σε δύο άξονες:

α) Σε ένα Ευρωπαϊκό Μέσο Ανάκαμψης έκτακτης ανάγκης («Next Generation EU») ανερχόμενο, σε σταθερές τιμές 2018, σε 750 δισ. Ευρώ που θα ενισχύσει προσωρινά τον προϋπολογισμό της ΕΕ με νέα χρηματοδότηση, η οποία θα αντληθεί από τις χρηματοπιστωτικές αγορές.

β) Σε έναν ενισχυμένο προϋπολογισμό της ΕΕ, το ύψος του οποίου, σε σταθερές τιμές 2018, θα ανέλθει συνολικά, σε 1.850 δισ. Ευρώ, περιλαμβάνοντας τους πόρους του Ευρωπαϊκού Μέσου Ανάκαμψης (750 δισ. Ευρώ) και του προτεινόμενου Πολυετούς Δημοσιονομικού Πλαισίου (ΠΔΠ) για την περίοδο 2021-2027 (1.100 δισ. Ευρώ), οι οποίοι, ωστόσο, είναι μειωμένοι (-3%) σε σχέση με την αρχική πρόταση της Επιτροπής τον Μάιο του 2018 (1.134,6 δισ. Ευρώ).

ΟΙ ΜΕΤΑΒΟΛΕΣ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΚΑΠ. Σε σχέση με τη χρηματοδότηση του ευρωπαϊκού γεωργικού τομέα ειδικότερα, ο οποίος αφενός δέχθηκε ισχυρό πλήγμα λόγω της πανδημίας και αφετέρου θεωρείται εκ των μεγάλων πρωταγωνιστών της πράσινης μετάβασης σε μία κλιματικά ουδέτερη και περιβαλλοντικά πιο βιώσιμη οικονομία, δεδομένου ότι οι γεωργοί διαχειρίζονται 77% της γης στην ΕΕ, προτείνεται:

■ Η ενίσχυση του προϋπολογισμού της ΕΕ-27 για το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ), δηλ. του 2ου Πυλώνα της ΚΑΠ, με 15 δισ. Ευρώ, για τη στήριξη των αγροτικών περιοχών ώστε να γίνουν οι αναγκαίες διαρθρωτικές αλλαγές σύμφωνα με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας.

■ Η αύξηση της χρηματοδότησης στο πλαίσιο του ΠΔΠ 2021-2027 κατά 4 δισ. Ευρώ για τον 1ο πυλώνα της ΚΑΠ και κατά 5 δισ. Ευρώ για τον 2ο, με συνέπεια οι συνολικές δαπάνες της ΚΑΠ να ανέλθουν σε 333,3 δισ. Ευρώ, σημειώνοντας βελτίωση ως προς την αρχική πρότασή της Επιτροπής τον Μάιο του 2018 (+2,8%). Ωστόσο, παρά τη βελτίωση, η νέα πρόταση εξακολουθεί να υπολείπεται σημαντικά από το επίπεδο χρηματοδότησης της περιόδου 2014-2020, παραμένοντας μειωμένη κατά 24,8 δισ. Ευρώ στον 1ο πυλώνα (-8,8%) και κατά 13 δισ. Ευρώ στον 2ο πυλώνα της ΚΑΠ (-14,9%).

Μεγάλη, επίσης, παραμένει η απόκλιση από την πρόταση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για το ΠΔΠ της περιόδου 2021-2027. Αυτό αποτελεί ένα κρίσιμο ζήτημα στις επικείμενες διαπραγματεύσεις, καθώς το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο έχει διατυπώσει ρητά την απαίτηση διατήρησης της χρηματοδότησης της ΚΑΠ για την ΕΕ-27, σε πραγματικές τιμές, στο επίπεδο της περιόδου 2014-2020.

ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ. Αν και υπάρχει ανάγκη περαιτέρω διευκρινίσεων εκ μέρους της Επιτροπής ως προς την εφαρμογή του σχεδίου ανάκαμψης, ενώ τίποτα δεν θεωρείται δεδομένο αν δεν επισφραγιστεί με πολιτική συμφωνία των συννομοθετών, μπορούμε να προχωρήσουμε με σχετική βεβαιότητα στις ακόλουθες επισημάνσεις σε σχέση με τα νέα στοιχεία που προκύπτουν για τη χρηματοδότηση της ΚΑΠ:

■ Τα επιπλέον 4 δισ. Ευρώ που αναλογούν στον 1ο πυλώνα προβλέπεται να αξιοποιηθούν στοχευμένα για τη διαχείριση κρίσεων αγοράς σε επίπεδο ΕΕ, ανοίγοντας το πεδίο για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση ενός φλέγοντος ζητήματος για τον ευρωπαϊκό και εθνικό γεωργικό τομέα. Στην

Η νέα πρόταση της Επιτροπής για τη στήριξη της ανάκαμψης στην ΕΕ και η σημασία της για την ΚΑΠ μετά το 2020

Της Έλλης Τσιφόρου, Γενικής Διευθύντριας της GAIA ΕΠΙΧΕΙΡΕΙΝ

κατεύθυνση αυτή, είναι ιδιαίτερα σημαντική η υποστήριξη της πρότασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη δημιουργία ήδη από το 2021 ενός αποθεματικού κρίσης με εισροή νέων πόρων και όχι μέσω της ετήσιας παρακράτησης των άμεσων ενισχύσεων των παραγωγών, όπως ισχύει μέχρι σήμερα.

■ Η έκτακτη ενίσχυση των 15 δισ. Ευρώ για τον 2ο πυλώνα της ΚΑΠ προβλέπεται να προστεθεί στα κονδύλια των κρα-

τών - μελών για τα έτη 2022 έως 2024 αναλογικά, σύμφωνα με την κλείδα κατανομής της πρότασης της Επιτροπής του 2018 για το ΠΔΠ 2021-2017, οπότε και το ποσό που αναλογεί στην Ελλάδα εκτιμάται σε 680 εκατ. Ευρώ περίπου. Ζήτημα, ωστόσο, τίθεται σε σχέση με την επάρκεια των επιπλέον αυτών πόρων και με την περιορισμένη περίοδο διάθεσής τους ώστε να υπηρετηθούν αποτελεσματικά οι φιλόδοξοι στόχοι της μακροπρόθεσμης στρατηγικής «Από το αγρόκτημα στο πιάτο», η οποία βρίσκεται στην καρδιά της Πράσινης Συμφωνίας και αποβλέπει, μεταξύ άλλων, στη μείωση έως το 2030 κατά 50% της χρήσης χημικών φυτοφαρμάκων, κατά 20% της χρήσης λιπασμάτων και κατά 50% των πωλήσεων αντιμικροβιακών φαρμάκων για τα εκτρεφόμενα ζώα.

Σε κάθε περίπτωση, είναι σαφές ότι η χώρα μας θα πρέπει να εντάξει τόσο στο εθνικό σχέδιο της ΚΑΠ όσο και στον ευρύτερο αναπτυξιακό σχεδιασμό της επενδύσεις σε αναγκαίες αγροπεριβαλλοντικές και ψηφιακές υποδομές αλλά και σε ευφυείς γεωργικές συμβουλές για την υποστήριξη των παραγωγών, ώστε να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις και απαιτήσεις της εποχής, διασφαλίζοντας την οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα της ελληνικής γεωργίας και υπαίθρου.

Μεταβολές χρηματοδότησης ΚΑΠ στην ΕΕ-27 (εκατ. Ευρώ, σε σταθερές τιμές 2018)

Ανώτατα όρια χρηματοδότησης ΚΑΠ	ΠΔΠ 2014-2020	Αρχική πρόταση Επιτροπής ΠΔΠ 2021-2027	Νέα πρόταση Επιτροπής ΠΔΠ 2021-2027	Ευρωπαϊκό Μέσο Ανάκαμψης	Μεταβολή (%) 2021/27 2014/20
-1 ^{ος} Πυλώνας (ΕΓΤΕ)	283.055	254.247	258.251	-	-8,8
-2 ^{ος} Πυλώνας (ΕΓΤΑΑ)	88.139	70.037	75.013	15.000	-14,9
Σύνολο	371.194	324.284	333.264	15.000	-10,2

Πηγές : Cora-Cogeca, 5.6.2020, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Δελτίο Τύπου 1.6.2018, Ενημερωτικό Δελτίο 27.5.2020

Το πρόγραμμα CAP FORWARD «Καινοτομία για βιώσιμη αγροδιατροφή» αποσκοπεί στην ενημέρωση του παραγωγικού κόσμου της χώρας και του ευρύτερου ενδιαφερόμενου κοινού σε σχέση με την Κοινή Αγροτική Πολιτική (ΚΑΠ) και ειδικότερα τη συμβολή της στην οικονομική, περιβαλλοντική και κοινωνική βιωσιμότητα του γεωργικού τομέα, μέσω των στόχων και των μέτρων πολιτικής που σχετίζονται με την καινοτομία.

Δράση συγχρηματοδοτούμενη από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή

